

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska

Europejski Fundusz Społeczny

„BEZPIECZNA PRZYSZŁOŚĆ”

Model wsparcia środowiskowego osób z niepełnosprawnością intelektualną (osób z NI) w społeczności lokalnej

Warszawskie
Forum Inicjatyw
na Rzecz Osób
z Niepełnosprawnością
Intelektualną

Model *Bezpieczna przyszłość*

- Model środowiskowego wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną (OzNI) „Bezpieczna przyszłość” to kompleksowa koncepcja wsparcia środowiskowego OzNI w społeczności lokalnej, w której te osoby i ich rodziny będą mogli godnie żyć.
- Celem jest wypracowanie rozwiązań dotyczących zabezpieczenia prawno-finansowego, mieszkaniowego i społecznego osoby z niepełnosprawnością intelektualną na czas, gdy z przyczyn naturalnych straci ona już oparcie w rodzinie, a także przygotowanie wsparcia środowiskowego umożliwiającego dalszego funkcjonowania tych osób w swojej społeczności lokalnej.
- Model będzie realizowany na 2 poziomach: krajowym i lokalnym

Prawo do wyboru

- Ratyfikowana przez Polskę w 2006 roku Konwencja ONZ o prawach osób z N szczególnie nacisk kładzie na równe prawo wszystkich osób z N do życia w społeczeństwie, wraz z prawem dokonywania wyborów, na równi z innymi osobami. Obecnie jedyną rzeczywistą formą stałego wspierania osób z NI jest pobyt w DPS, jest to jednak najdroższa i jednocześnie najmniej efektywna forma wsparcia, która powoduje koncentrację osób z niepełnosprawnością połączoną z izolacją od środowiska lokalnego najczęściej bez możliwości kontaktu z rodziną i znajomymi. Częściowe wsparcie środowiskowe zapewniają WTZ, ŚDS i ośrodki wsparcia.
- Model odwołuje się również do nurtu deinstytucjonalizacji oraz pojęcia solidarności społecznej i empowermentu.

Początek

„Przyszłość zaczyna się dziś” seminarium które odbyło się w Warszawie 22-23 kwietnia 2013r., podczas, którego Al Etmanski i Vickie Cammack, z Kanady, założyciele organizacji PLAN (Planned Lifetime Advocacy Network),

Inspiracja modelem kanadyjskim, adaptacja do warunków polskich. Pierwsze doświadczenia z tworzenia kręgów w Warszawie.

Pytaniem jakie twórcy PLANU odważyli się zadać sobie i innym rodzinom było – co stanie się z naszymi niepełnosprawnymi dziećmi kiedy ich rodzice umrą? -

2017-05-05

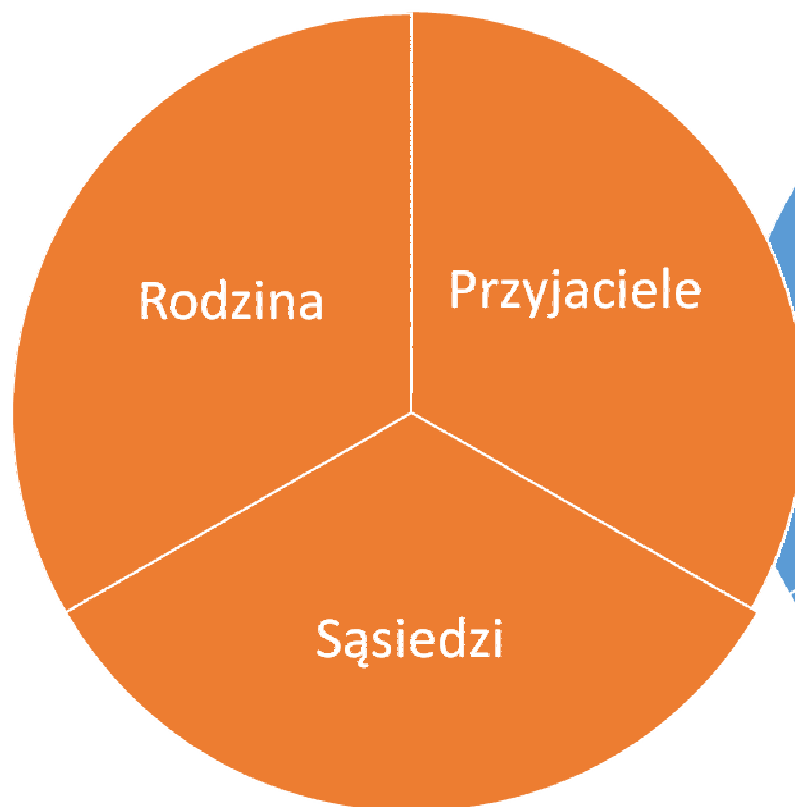
Na czym budujemy

- Praca na potencjałach, rozwoju zainteresowań i odkrywaniu talentów, Życzliwości

- Nie na deficytach, problemach, trudnościach

- Systemy nieformalne

Systemy formalne

- *Sieciowy model wsparcia jest budowany poprzez połączenia pomiędzy jednostkami, rodziną, przyjaciółmi i systemem formalnym, żeby zapewnić współpracę wszystkim, którzy przyczyniają się do udanego życia OzNI. Wyzwaniem jest poprowadzenie komunikacji i współdziałania pomiędzy dwoma bardzo różnymi systemami opieki. System formalny działa w oparciu o skuteczność, efektywność, eksperckość i rozliczalność. Dla odróżnienia rodziny, przyjaciele, sąsiedzi działają w oparciu o miłość i troskę - często włączając pasję, kreatywność, mądrość i spontaniczność. Nie powinno dziwić, że te dwa filary opieki często są ze sobą w konflikcie. Budowanie mostów i porozumień pomiędzy tymi dwoma systemami daje szansę wzmocnić (empower) i umożliwić osobistym sieciom bycia kluczowym elementem w udanym życiu OzNI.*

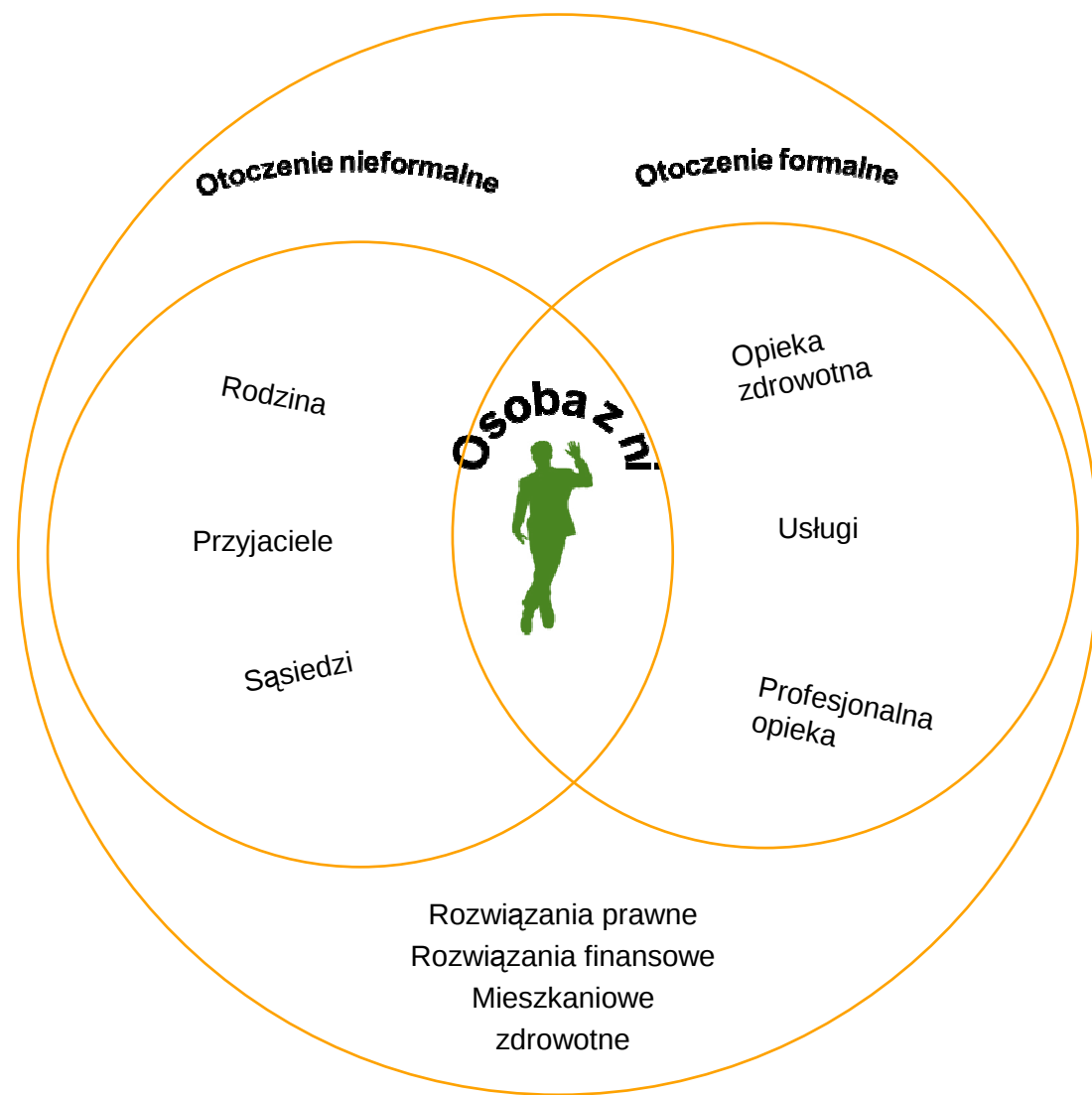
Technology Innovation Management Review; Accelerating a Network Model of Care; Taking a Social Innovation to Scale, Vickie Cammack and Kerry Byrne; July 2012; tłumaczenie Paweł Jordan

Centralna koncepcja wdrażanego rozwiązania to *kręgi wsparcia*

Kręgi to środowiskowy system wsparcia i opieki, na który składają się osoby i instytucje uczestniczące w codziennym życiu osoby z niepełnosprawnością i od których zależy jakość jej obecnego i przyszłego życia:

- Członkowie rodzin i przyjaciele
- Sąsiedzi, znajomi, lokalni wolontariusze
- Lekarze, pielęgniarki, rehabilitanci
- Prawnicy, notariusze
- Lokalni usługodawcy
- Ośrodki pomocy społecznej i pracownicy
- Inne rodziny w podobnej sytuacji
- Grupy religijne

Wspólnie pracują nad rozwojem umiejętności i pasji osoby niepełnosprawnej, stwarzają jej możliwości aktywnego udziału w lokalnej społeczności, otaczają ją opieką i tworzą zabezpieczenie przyszłego samodzielnego funkcjonowania

Polski początek

Warszawskie
Forum Inicjatyw
na Rzecz Osób
z Niepełnosprawnością
Intelektualną

Rozpoczęcie inicjatywy Kręgów Wsparcia w ramach Warszawskiego Forum Inicjatyw na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (WFIONI)

<http://fnoni.boris.org.pl/>

Warszawskie Forum Inicjatyw na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną powstało w 2012 r. przy Stowarzyszeniu Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS. W skład Forum wchodzi stowarzyszenia i fundacje działające na terenie m.st. Warszawy na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną, a także pracownicy placówek realizujących zadania na rzecz tych osób oraz eksperci pełniący funkcję doradczą.

Wspólny wniosek 5 –ciu organizacji z WFIONI (FIO) praca nad stworzeniem 15 –stu Kręgów Wsparcia.

Inicjatywa WFIONI przyczynia się do ogłoszenia w ramach POWER makroinnowacji o zabezpieczeniu środowiskowym osób z NI.

15 rodzin już rozpoczęło pracę w modelu kręgów – z ich doświadczeń będziemy czerpać przy kolejnych wdrożeniach

Przykład uruchomionego kręgu koordynowanego przez ŚDS Żoliborz z Warszawy

- Rodzina która została wybrana do Kręgu to syn Karol, 53-letni mężczyzna z niepełnosprawnością intelektualną oraz ojciec Lucjan, obecnie 80-letni, który stara się jak najlepiej opiekować synem.
 - Karol ma poważne trudności w codziennym funkcjonowaniu, pozornie sprawny, w rzeczywistości jest bezradny jak dziecko.
- Obecnie w Kręgu Wsparcia Karola jest pięć osób:
 - Z każdą z tych osób Karol ma stały kontakt
 - Uczestnicy kręgu angażują Karola w wydarzenia w ich środowisku (np. plenery malarskie, zwiedzanie oceanarium 3D, wspólne wizyty w kawiarniach).
- Rodzina i uczestnicy kręgu rozpoczęli planowanie przyszłości Karola na wypadek osierocenia przez ojca sprawującego opiekę

Przykład uruchomionego kręgu koordynowanego przez Stowarzyszenie Tęcza

Powołanie kręgu wokół Pana Andrzeja zostało przyspieszone przez śmierć jego matki

- Uczestnicy kręgu - głównie rodzice innych osób niepełnosprawnych zrzeszonych w stowarzyszeniu - roztoczyli nad nim opiekę jeszcze w trakcie jej choroby
 - Po śmierci matki, krąg wsparcia zaczął działać bardziej systematycznie i obecnie uczestniczy w nim 10- osób, które podzieliły się zadaniami i ustaliły sposób komunikacji
- Krąg przygotował poszerzony portret podopiecznego, który uwzględnia jego mocne strony, umiejętności, pasje ale również słabości i lęki
- Dzięki temu, Pan Andrzej stał się osobą aktywną społecznie, która powoli rozwija umiejętności samodzielnego życia pomimo towarzyszących mu w tym obszarze obaw i realnych problemów

KWIAT, KTÓRY
SIĘ ROZWIJA

WOLONTARIUSZE
RÓŻNORODNOŚĆ
UMIEJĘTNOŚCI

TERAPEUCI

KAZDY
JEST
INNY I KAZDY
DAJE CO
INNEGO!

LOVE

ZAUFAŃIE EMPATIA
DOBRO
WSPARCIE

PRZYJAŹŃ

BYCIE RAZEM!
WAŻNY JEST
CZŁOWIEK!

WYŚCIE
RAZEM

RODZINA

OPIEKUŃ CZDŃC
... ciętami
nad opiekę kniozość

CZĘŚCIEJ
SIĘ
UŚMIECHAMY!

SASIĘDZI

i inni
LUDZIE

PRZYJACIELE
ZNAJOMI
KOLEDZY!

Bezinteresowność

WARTOŚCIOWE
ROZMOWY

KONTAKTY

Radość

POMAGAMY
NOWYM
LUDZI!

WIARA W PRZYJACIELE

CHEĆ POMOCY!
DAWANIE CZASU!
DOBRE RELACJE

SPĘDZAMY RAZEM
CZAS!
ODWIEDZAMY
NOWE MIEJSCA!

Poradnik

Al Etmanski
Jack Collins i Vickie Cammack

Bezpieczeństwo i ochrona

**SZEŚĆ KROKÓW
DO UDANEGO ŻYCIA OSÓB
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
INTELEKTUALNĄ**

Szkocki wkład – Denis Rowley
Polski wkład – Małgorzata Bortko, Paweł Jordan,
Zofia Pągowska, Anna Witarzewska

Partnerzy poziom centralny

- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną PSONI
- Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych i Słabowidzących "Tęcza"
- Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS
- Uniwersytet Warszawski
- współpraca Warszawskie Forum Inicjatyw na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (WFIONI)

Model będzie wypracowywany w ramach konkursu makro-innowacji w temacie:
Środowiskowy system wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój;
„Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa”.

Część I – Poziom krajowy

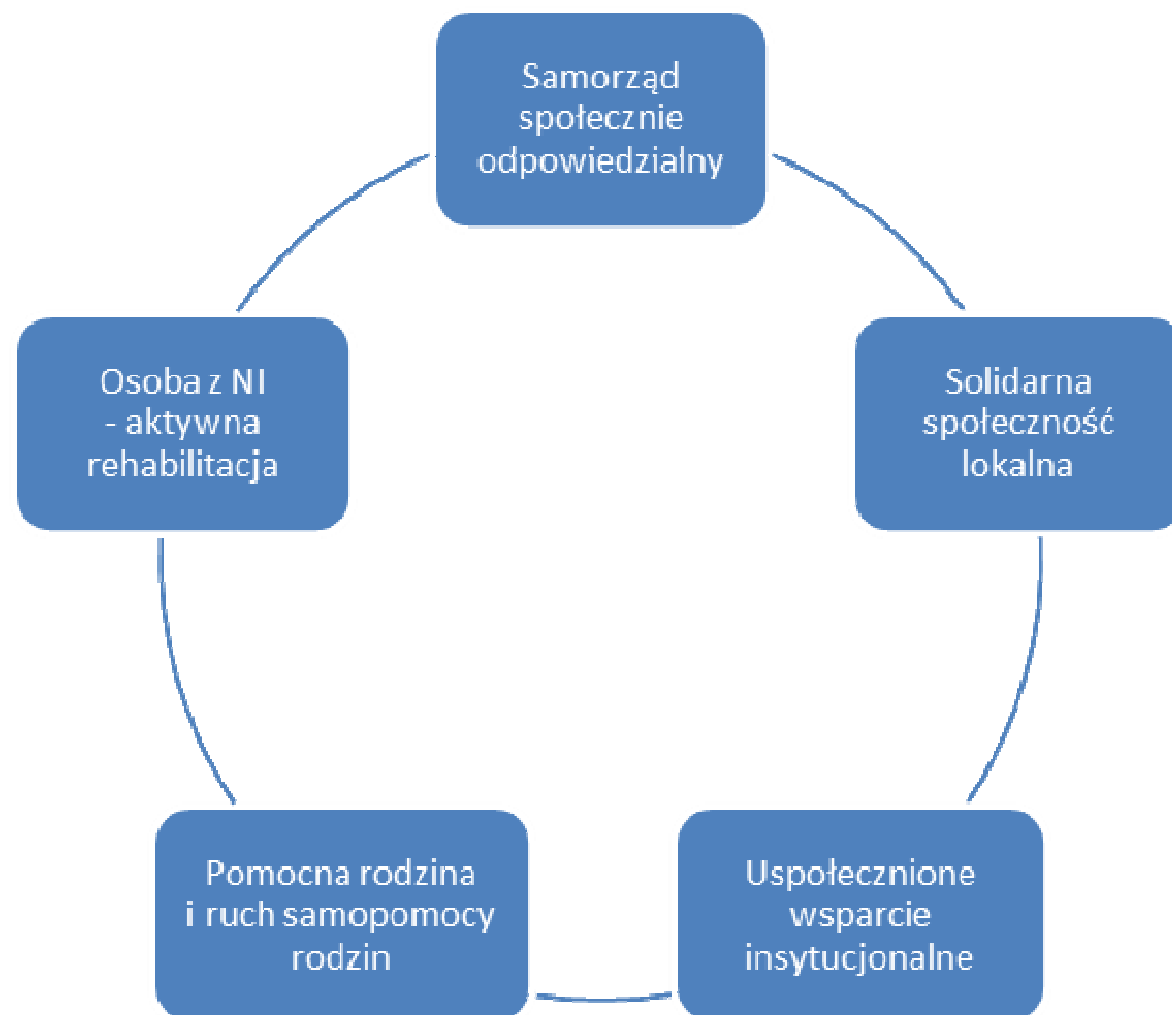
Stworzenie centralnego systemu wsparcia edukacyjnego, doradczego, sieciującego, w tym w szczególności:

- opracowanie i publikacja materiałów edukacyjnych, poradniczych i promocyjnych,
 - przygotowane i realizacja szkoleń dla rodzin, organizacji, koalicji lokalnych,
 - stworzenie i uruchomienie internetowego portalu wiedzy, platformy wiedzy oraz wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy rodzinami, organizacjami, firmami i instytucjami, współpracującymi w ramach Modelu “Bezpieczna Przyszłość”,
 - wypracowanie narzędzia internetowego do pracy w Kręgach na kształt facebooka,
 - stały rozwój modelu, w tym praca nad długoterminowymi rozwiązaniami wymagającymi zmian regulacyjnych.
- tworzenie ruchu rodzin, podmiotów na rzecz środowiskowego wsparcia

Poradnik ABC – w kierunku udanego życia dorosłych osób z NI. Dla rodzin z osobami z NI

- Rodzina.
- Zabezpieczenie finansowe
- Rozwiązania prawne
- Oparcie społeczne - czyli Kręgi Wsparcia dla OzNI.
- Dom
- Praca, aktywizacja zawodowa, terapia przez pracę
- Usługi rehabilitacyjne i inne działania prozdrowotne

Model – poziom lokalny

Cześć II - Poziom lokalny

Stworzenie lokalnych systemów wsparcia środowiskowego w oparciu o model Kręgów. Kreowane we współpracy z samorządami i z lokalnymi organizacjami pozarządowymi lub placówkami instytucji społecznych (lokalni operatorzy):

- Operator przy współpracy z samorządem wyodrębni i wykształci nową funkcję/strukturę, w ramach której będzie zajmował się wprowadzaniem środowiskowego systemu wsparcia (**Sekcja środowiskowego wsparcia OzNI i rodzin**).
- W ramach tej sekcji środowiskowej - specjalista ds. Kręgów Wsparcia i specjalista ds. rodzin będzie pracował z +/- 10 rodzinami nad planowaniem przyszłości OzNI w obszarach: wsparcia społecznego (**Kręgi Wsparcia OzNI**), mieszkaniowego, zabezpieczenia finansowego, prawnego.
- Z każdą rodziną zostanie wypracowany **Plan na przyszłość**.
- Tworzenie ruchu **samopomocy** rodzin
- Utworzona zostanie **koalicja** z lokalnych organizacji, instytucji, autorytetów, która to koalicja będzie ważnym zapleczem, wsparciem, głosem i sprzymierzeńcem zmiany na poziomie lokalnym.
- Wraz z Koalicją będzie prowadzona **kampania społeczna** i budowa wokół OzNI Kręgów Wsparcia. Ścisła współpraca operatora z samorządem służy zapewnieniu trwałości wdrażania Modelu w przyszłości.

Testowanie Modelu

Etapy wdrażania Modelu w społeczności lokalnej

1. Gotowość i chęć samorządu i podmiotu lokalnego (operatora) do realizacji usługi.
2. Rozpoznanie środowiskowe.
3. Przygotowanie metodyczne do wdrożenia Modelu (szkolenia, doradztwo).
4. Przygotowanie i praca z rodzinami.
5. Tworzenie koalicji sojuszników.
6. Kampania społeczna.
7. Rekrutacja członków kręgów.
8. Tworzenie Kręgów Wsparcia wokół osób z NI.
9. Monitorowanie pracy Kręgów.

Potrzebne zasoby – poziom lokalny

Kategoria
Specjalista ds. Kręgów Wsparcia
Specjalista ds. pracy z rodzinami
Asystent ds. osób niepełnosprawnych (pula godzin)
Koszty kampanii społecznej (wydarzenie)
Koszty specjalistów: prawnik, finansista, psycholog (pula godzin)
Koszty operacyjne

Na poziomie lokalnym konieczne jest wsparcie samorządu lokalnego oraz utworzenie Koalicji sojuszników: organizacji, instytucji, autorytetów dla wsparcia idei Kręgów. Wykorzystanie lokalnych zasobów, które istnieją (różne formy wsparcia) oraz możliwości podmiotów spoza systemu.

Włączenie asystentury i SUO w zależności od potrzeb.

Wykorzystanie dobrych praktyk środowiskowych z kraju np. mieszkaniowych

Wynik pracy

Doświadczenia z zagranicy

Uczenie przez całe życie

Praca w ośrodkach wsparcia

Spotkanie partnerów

ETAPY PROCESU TWORZENIA I WDRAŻANIA MODELU

I- Wypracowanie
Modelu (X 2016-I
2017)

II – Podpisanie
porozumień
partnerskich z
samorządami i
operatorami
(styczeń/luty 2017)

III – Ocena
wypracowanego
Modelu przez MR
(II-III 2017)

IV – Ogłoszenie konkursu
przez MR na wdrażanie
Modeli, przygotowanie,
złożenie wniosku, ocena
wniosków (III,IV kwartał
2017 r.)

V – Testowanie
Modelu (2018 -
2020)

Przyszłość

Zakładamy, że opracowany Model będzie możliwy do upowszechniania i wdrożenia na terenie całego kraju, ze względu na przygotowaną część I (zastosowanie rozwiązań w skali kraju) jak również opisanie rozwiązań do społeczności lokalnej.

Stworzenie krajowego oraz lokalnego środowiska i ruchu podmiotów i rodzin na rzecz zapewnienia bezpiecznej przyszłości osób z NI w lokalnych społecznościach.